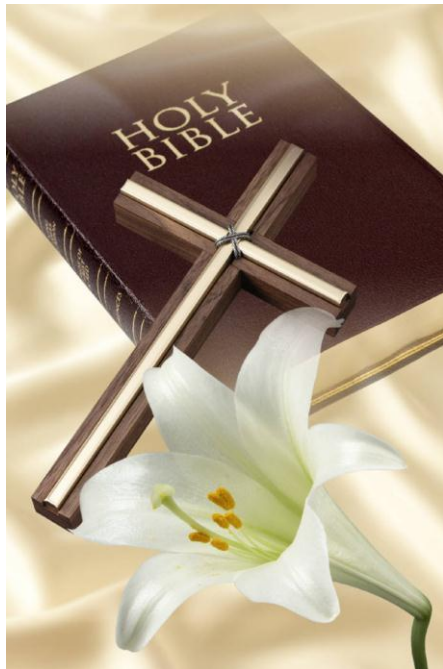




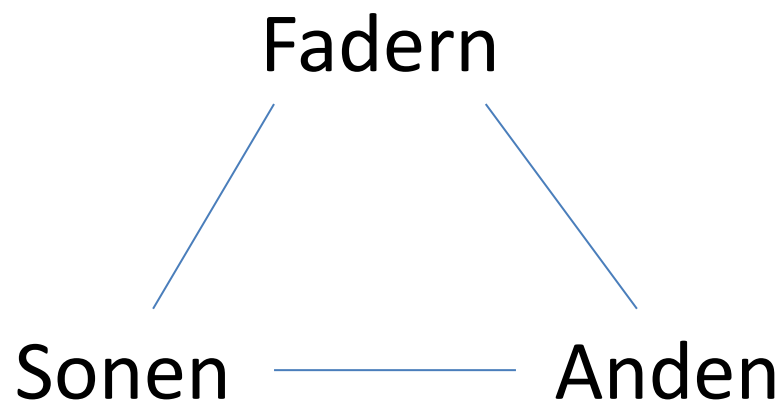
Kristendomen



Grundtankar

- Alla troende kristna tror på EN gud
- Kristna kallas de människor som följer Jesus Kristus lära
- Jesus är Messias
- Bibeln är den viktigaste och heligaste boken för kristna
- Bibeln är Guds ord
- Livet är en gåva från Gud

- ”Behandla andra som du själv vill bli behandlad”
- Hjälp människor som är i nöd
- Treenigheten är viktig = Gud är tre gestalter: Gud är Fadern, Sonen och den helige Anden



Heliga texter

- Bibeln består av två delar: *Gamla Testamentet* och *Nya Testamentet*
- Det *Gamla Testamentet* innehåller de fem Moseböckerna som kommer från judendomen



- *Det Nya Testamentet* innehåller:
 - ✓ **De fyra evangelierna** = berättelser om Jesus liv och undervisning
 - ✓ **Apostlagärningarna** = beskriver hur kristendomen växte fram och innehåller även brev från Paulus till olika församlingar
 - ✓ **Uppenbarelseboken** = beskriver vad som ska hända vid livets slut

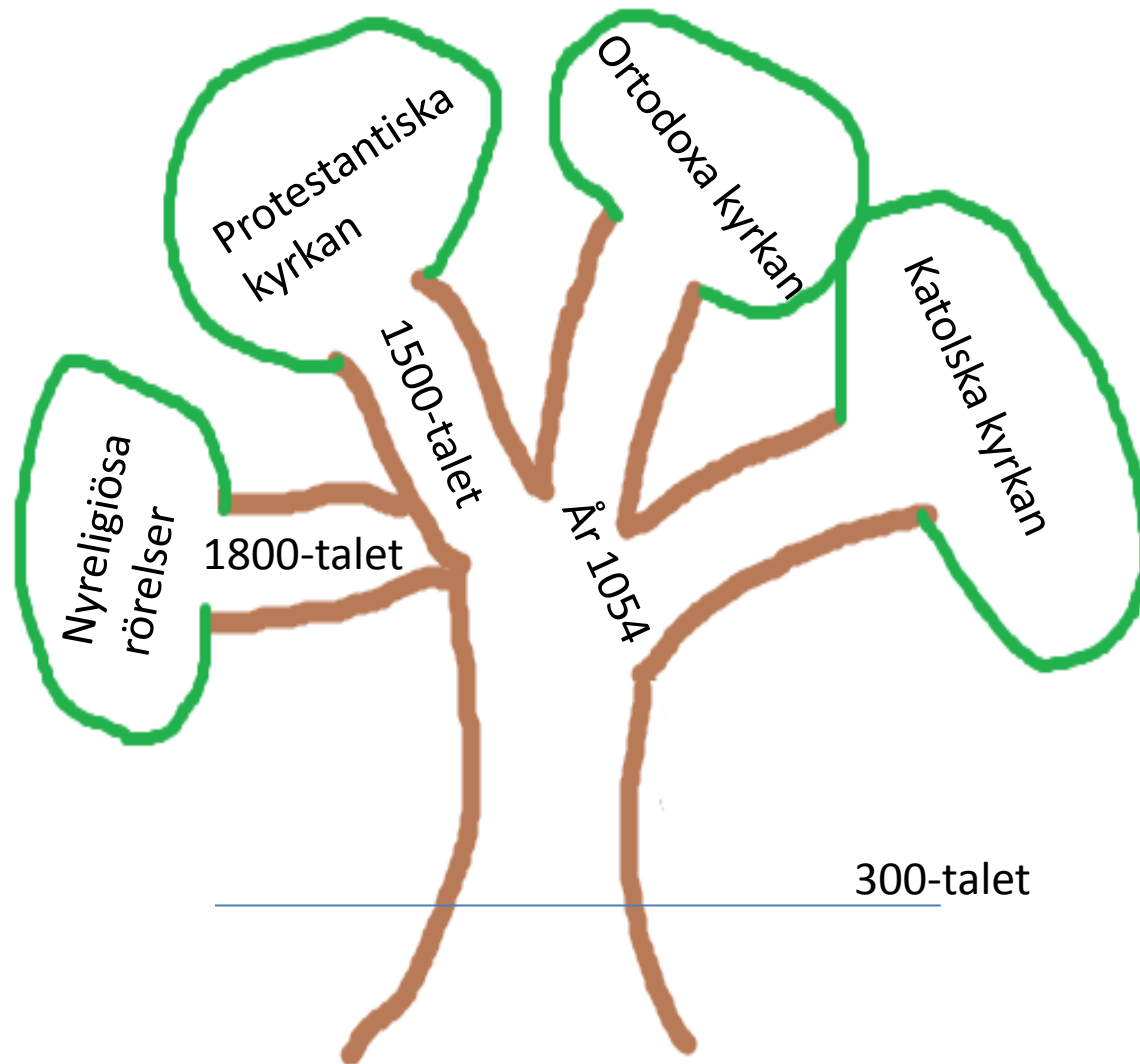


Tre stora inriktningar

Katolska kyrkan

Ortodoxa kyrkan

Protestantiska kyrkan



Kyrkan delas år 1054

- Spänningar mellan olika grupper inom kyrkan ökade
- Möte i Nicea år 325 (nuvarande Turkiet) där man diskuterade olika tolkningar av vad Jesus hade sagt och om Gud var både Fadern och Sonen
- Jesus efterföljare hade utvecklat läran och gudstjänsten på olika sätt

- Strider om vem som skulle vara kyrkans ledare
 - Biskopen i Rom ansåg att han skulle vara kyrkans ledare men det ville inte de kristna i öst acceptera
 - Man var inte heller eniga om hur den helige Anden skulle uppfattas
 - Påven i Rom och patriarken i Konstantinopel fördömde varandra
- Kyrkan delades i två delar: den *katolska kyrkan* i väst och den *ortodoxa kyrkan* i öst

Katolska kyrkan



- Ordet katolsk betyder allmän och allomfattande = till för alla
- Fullständiga namnet är romersk-katolska kyrkan
- Kyrkans ledning finns i Rom och det är påven som är ledare
- Påven väljs på livstid av kardinaler

- Gudstjänsten i den katolska kyrkan kallas för *mässa* – består av två delar: predikan/bibelläsning och nattvarden
- Den katolske prästen får inte gifta sig – lever i *celibat*
- Kloster och klosterliv är viktiga – munkar och nunnor
- Sju sakrament – heliga handlingar
- Radband = kulor på ett band som motsvarar böner
- Krucifix på väggen – Jesus och Maria

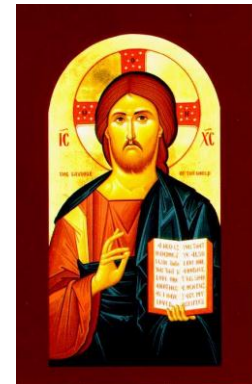
Sakrament – heliga handlingar

- **Prästvigningen** = prästerna vigs och tar del av den andliga kraften från Jesus och hans lärjungar
- **Dopet** = man blir upptagen i kyrkans gemenskap och dopet ses som skydd och rening mot allt ont. Prästen fuktar huvudet med vatten
- **Nattvarden** = man minns Jesus sista måltid med lärjungarna och får ett oblat och en klunk vin av prästen som symboliserar Jesus kropp och blod
- **Bikten** = man erkänner sina fel och misstag och ber Gud om förlåtelse för sina synder

- **Konfirmationen** = ordet betyder bekräftelse. Man bekräftar sin kristna tro och lovar att leva i den tron. Man får undervisning om den kristna tron och detta sker ofta i tonåren
- **Äktenskapet** = att dela sitt liv med någon annan är viktigt i den katolska kyrkan. Sex ska bara ske inom äktenskapet och abort är inte tillåtet
- **De sjukas smörjelse** = om någon är svårt sjuk och nära döden tillkallas prästen. Den sjuke får bikta sig och sedan smörjer prästen den sjuke med helig olja

Ortodoxa kyrkan

- Uppdelade i nationella kyrkor som styr själva: t ex grekisk-ortodoxa kyrkan, serbisk-ortodoxa kyrkan, rysk-ortodoxa kyrkan osv.
- Ledaren för den ortodoxa kyrkan i öst kallas för patriark
- Ordet ortodox betyder ”rätt lära” = håller fast vid den ursprungliga kyrkan
- Ikoner = heliga bilder





- Den viktigaste högtiden i den ortodoxa kyrkan är *påskan* – glädje över att Jesus övervann döden
- Gudstjänsterna utförs som ett skådespel
- Heliga handlingar kallas ***mysterier*** och är som i den katolska kyrkan sju stycken men traditionerna är lite annorlunda...
- **Dopet** = hela barnet doppas ner i dopfunten
- **Konfirmationen** = sker samtidigt som barnet döps. Barnet smörjs med heliga olja
- **Äktenskapet** = räknat som ett gudomligt mysterium men skilsmässa kan ändå accepteras

- **Prästvigningen** = prästerna och diakonerna blir invigda till sitt yrke men de är inte skyldiga att leva i celibat som i den katolska kyrkan.

Biskoparna som leder kyrkan ska vara munkar och leva i kloster

Kvinnor kan inte bli präster

Protestantiska kyrkan

- Predikan är gudstjänstens viktigaste innehåll – predikstolen placerad i centrum av kyrkan
- Två sakrament: **dopet** och **nattvarden**
- Tre kyrkor inom den protestantiska kyrkan: den lutherska, den reformerta och den anglikanska kyrkan



Martin Luther 1485-1546

- Katolsk munk som levde ett strängt klosterliv med fasta, bön och bikt
- Protesterade mot påvens stora makt, helgondyrkan, klosterlivet och avlatshandeln – ville *reformera* kyrkan = förnya
- *Avlatsbrev* = prästerna sålde avlatsbrev som skulle ge syndernas förlåtelse och man skulle få kortare tid i skärselden

- Prästerna tjänade mycket pengar på avlatsbrev och kunde bygga stora kyrkor
- Luther ansåg att avlatsbrev var fel och en människa kan bara få förlåtelse av Gud
- Luther spikade upp 95 teser
- Påven bannlyste Luther och Luther blev fredlös
- Gömde sig och översatte Bibeln till tyska – nu kunde alla läsa den
- Luthers efterföljare kallades för protestanter – de protesterade mot allt som var fel

- **Jean Calvin** inspirerades av Luther och ansåg att Bibeln skulle vara en lagbok för hela samhället
- Hans efterföljare kallas *reformerta* kristna och kyrkorna finns t ex i Schweiz, Skottland och i USA
- Enkla gudstjänster och enkel livsstil
- Gud är den allsmåktiga härskaren och det är förbestämt vilka som kommer till himmelen och till helvetet
- Inga bilder eller statyer
- Nattvarden – minnesmåltid och inget annat
- En god kristen ska inte dansa, dricka alkohol, gå på bio eller delta i andra nöjen

- Kyrkan i England kallas den *anglikanska kyrkan*
- Medelvägen mellan den katolska kyrkan och den protestantiska kyrkan
- Gudstjänsten påminner om en katolsk mässa
- Tillåter kvinnliga präster

